

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

19 december 2023

Kenmerk

Z/23/065220 / D/23/128635

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Energietransitie

Opsteller

Hassink, Evert

Onderwerp

Energiedienstencentrum Utrecht - Samenwerkingsovereenkomst

Kennisnemen van

De samenwerking op provinciaal niveau op het gebied van het verduurzamen van woningen in het Energiedienstencentrum.

Inleiding

Gemeenten hebben in het Klimaatakkoord de regierol gekregen in de lokale warmtetransitie. Afgesproken is dat in 2050 alle woningen en gebouwen van het aardgas zijn en duurzaam verwarmd worden. Een groot deel van de bestaande woningen en gebouwen in onze gemeente zal eerst geïsoleerd moeten worden, voordat zij over kunnen stappen op duurzame warmtealternatieven. In het Klimaatakkoord is bovendien afgesproken dat in 2030, al anderhalf miljoen bestaande woningen verduurzaamd zijn. In onze gemeente gaat het om 4300 woningen.

Het overgrote deel van de woningen is in bezit van particulieren. Wij willen hen motiveren en ondersteunen. Bijvoorbeeld door inspirerende voorbeelden en informatie te delen, door technisch en financieel advies te verstrekken, door betrouwbare marktpartijen met passend aanbod te selecteren en (zo mogelijk) korting of subsidie te verstrekken.

Een uitdaging is om de verschillende (landelijke) geldstromen te laten samenvloeien tot een structurele en integrale aanpak. Daarvoor is het noodzakelijk om een solide fundament te leggen voor lokale ondersteuning. Hierbij lopen wij als gemeente tegen een aantal beperkingen aan; zo hebben wij onvoldoende inzicht in de huidige staat van de woningen (data-analyse), hebben wij een tekort aan professionals voor de uitvoering in de wijken en een gebrek aan financieringsexperts die huiseigenaren kunnen adviseren. Daarom zien wij veel potentie in samenwerking met andere Utrechtse gemeenten en de provincie. Op die manier kan er een krachtige impuls worden gegeven aan de lokale verduurzamingsopgave.

Het project

In samenwerking met 18 Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht zetten we een regionaal Energiedienstencentrum (EDC) op. Het voornaamste doel van het EDC is het optimaliseren van gemeentelijke aanpakken voor het verduurzamen van woningen, met de focus op particuliere (koop)woningen. Het EDC fungeert hierin als het centrale samenwerkingsplatform voor de deelnemende gemeenten en de provincie. Hier kunnen zij niet alleen samenwerken aan concrete projecten voor verduurzaming, maar ook kennis, ervaring, data, tools en middelen delen. Ook mogelijk zijn gezamenlijke inkoop, subsidieaanvragen en contractonderhandelingen met marktpartijen. Dit gaat bijvoorbeeld om contracten met marktpartijen die lokale verduurzamingsprojecten kunnen uitvoeren of het leveren van medewerkers die

gemeenten kunnen ondersteunen. Bovendien behoort gezamenlijke inkoop van data, tools en ICT-systemen tot de mogelijkheden.

De Samenwerkingsovereenkomst

In oktober vond bestuurlijk overleg plaats tussen de provincie en een deel van de geïnteresseerde gemeenten. Tijdens dit overleg is besloten de samenwerking in de projecten en het werken aan de infrastructuur ter ondersteuning van de verduurzamingsopgave van gemeenten, vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst voor een periode van drie jaar. Naast onze gemeente hebben 17 gemeenten laten weten de overeenkomst te willen tekenen. De overeenkomst laat uitdrukkelijk de mogelijkheid open voor andere gemeenten om toe te treden. Het heeft besloten deze samenwerkingsovereenkomst te tekenen. Dit gaat waarschijnlijk gebeuren in januari 2024.

Lopende samenwerkingsprojecten

Er lopen al een aantal projecten die onderdeel zijn van het Energiedienstencentrum in oprichting, dat momenteel door de provincie wordt gecoördineerd. Komend jaar wordt samengewerkt in negen projecten:

1. Gezamenlijke aanbesteding door tien gemeenten rond de Lokale Aanpak Isolatie (eerste tranche SpUK Lokale Aanpak Isolatie) en het aanvragen van Europese ELENA-subsidie
2. Doe-het-zelf isolatieaanpak (tweede tranche SpUK Lokale Aanpak Isolatie)
3. Verduurzamen particuliere verhuur
4. Subsidie procesondersteuning opschaling renovatieprojecten (SPOR)
5. Maatschappelijke ESCo (ontzorgingsbedrijf)
6. Data en digitalisering
7. Opstellen strategische aanpak energie besparen gebouwde omgeving
8. VvE loket voor gemeenten in de provincie Utrecht
9. Doorontwikkelen Jouw Huis Slimmer tot voorportaal EDC

De projecten 1, 3, 5, 7, en 9 zijn al gestart. Gemeenten bepalen zelf aan welke van deze samenwerkingsprojecten zij meedoen. Onze gemeente neemt momenteel deel aan project 3, 5 en 9.

Kernboodschap

Het college heeft op 19 december besloten tot het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst Energie Diensten Centrum. Op basis van deze overeenkomst zal met een heel aantal Utrechtse gemeenten en de provincie worden samengewerkt aan concrete projecten om woningen te verduurzamen, waarbij de focus in eerste instantie ligt op particuliere koopwoningen. Zo kunnen kennis, ervaring, data, tools en middelen gedeeld worden. Om snel te kunnen starten met de samenwerking is gekozen voor een ingroeimodel. We starten met een aantal concrete projecten die kansen bieden voor samenwerking en synergie. Aan de hand van de ervaringen uit deze projecten werken de samenwerkende partijen in 2024 het governance- en financieringsmodel voor het EDC verder uit.

Financiën

Ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst geeft geen financiële verplichtingen. De concrete projecten maken onderdeel uit van lopende werkzaamheden van het programmteam Energietransitie.

Vervolg

Om de samenwerking vlot van start te laten gaan, is gekozen voor een ingroeimodel, waarbij concreet wordt gestart met projecten die synergiemogelijkheden bieden.

Op verzoek van de deelnemende gemeenten neemt de provincie Utrecht een regierol op zich bij het tot stand brengen van het EDC.

Bijlagen
